

ATRASK VILNIO SENVAGĘ

METODINĖS REKOMENDACIJOS MOKYTOJUI

Virtuali pamoka papildo istorijos, geografijos, pilietinio ugdymo ir dailės pamokas, skiriama supažindinti su Vilniaus kultūriniu paveldu. Medžiaga skirta naudoti dirbant su 7–8 klasių mokiniais (pagrindinis ugdymas). Gali būti naudojama pamokos metu, savarankiškam ar namų darbui.

Pamokos tikslas:

Pamoka skirta pristatyti Vilniaus kultūrinį paveldą

Ši istorijos – dailės pamoka skirta Šventaragio slėnio ir jį juosiančių upių pažinimui istorijos kontekste. Upė Vilnia, kuri pradėjo formuotis po paskutiniojo ledynmečio, iki šiol teka senuoju Vilniumi, tačiau vaga yra ne vieną kartą kitusi ir net dirbtinai pakeista. Nedaugelis šiuo metu žino, kad senaisiais laikais ji tekėjo per dabartinę Katedros aikštę ir apjuosdama visą Šventaragio slėnį įtekėjo į Nerį ties dabartiniu Karaliaus Mindaugo tiltu. Pamokoje supažindiname su įvairiais istoriniais įvykiais įtakojusiais upės vagos pasikeitimą ir net senvagės dalies išnykimą

Pamokos uždavinys:

Panaudojus pateiktą medžiagą, faktus, fotografijas bei filmą, pažinti upės Vilnios ir kitų Vilniaus upių istoriją, jų įtaką miesto atsiradimui būtent šioje vietoje, atsekti dingusią upės senvagę šiuolaikinio miesto gatvėse, išsamiau susipažinti su Šventaragio slėniu senaisiais laikais ir dabar. Susipažinus, atlikti kartografinę užduotį: pateiktame paveikslėlyje nupiešti Vilnelės senosios vagos tekėjimą Šventaragio slėniu XV–XVI amžiuje.

Ugdomos kompetencijos

Pamokos medžiaga orientuota ugdyti gebėjimus:

Istorija:

- apibūdinti Europos kraštovaizdžio bruožus viduramžiais;
- pateikti viduramžių Europos švietimo, mokslo, technikos ir meno pavyzdžių;
- išskirti LDK visuomenės bruožus, jos ūkinio gyvenimo, teisinės minties, švietimo, mokslo, technikos, meno raidos ypatumus.

Dailė:

- stebėti, lyginti ir pagal aptartus kriterijus vertinti senųjų meno epochų architektūros, vaizduojamosios ir taikomosios dailės kūrinius.

Plečia ir gilina pažinimo, kultūrinę, pilietiškumo, kūrybiškumo ir skaitmeninę kompetencijas.

Pamokos eiga:

- Pamokos pradžia** ○ Trumpai, žodžiu, supažindinti mokinius su virtualios pamokos tema. Joje sužinosime, kaip atrodė Šventaragio slėnis XVI a. (ir net anksčiau) kaip jis pasikeitęs dabar, kokius svarbius istorinius įvykius mena šis slėnis. Svarbiausias pamokos akcentas gyvybės nešėjos upės: Neris (tuomet vadinama Didžioji upė), Vilnia (Vilnelė) ir į ją įtekanti Kačiarga (arba Vingrė). Mokytoja, savo nuožiūra, išangą gali praplėsti.
- Pamokos turinys** ○ Mokinių supažindinimas su virtualios pamokos eiga. Jų laukia istorinių paveikslų fotografijos bei įvadiniai klausimai supažindinantys su pamokos tema.
- Filmo peržiūra** ○ Toliau seka vaizdo filmo peržiūra, kurio metu mokiniams pateikiama pagrindinė pamokos informacija. Vaizdo filmo trukmė 9 min. Dėl geresnio informacijos įsisavinimo filmą galima peržiūrėti kelis kartus.
- Pamokos pabaiga** ○ Po peržiūros seka testo klausimai. Kiekvienas atsako individualiai.
Paskutinė užduotis piešiniai – žemėlapiai, kuriuos mokytoja turėtų atspausdinti iš atsiųsto PDF formato priedo ir išdalinti mokiniams. Užduotis: naudojant mėlyną pieštuką piešinyje – žemėlapyje, atkurti upės Vilnios tekėjimą XV–XVI amžiuje, nepamirštant ir didžiosios upės Neries bei Vilnelės intako Kačiargos. Rekomenduojama pasiūlyti mokiniams nevaržyti fantazijos, piešti ne vien upes, bet ir žmones, namus, medžius, kryžiuočius ir t.t.